

Toimittajalta.

Mitähän eversti Olcott ajattelisi, jos hän eläisi?

Sillä tavalla kysyn välistä itseltäni katsellessani Teosofisen Seuran hämmästyttävän vaiherikasta kehitystä hänen kuolemansa jälkeen (1907) ja varsinkin viimeisten vuosien tapahtumia. T. S. oli vanhalle perustajapresidentille kaikki kaikessa: hänen lapsensa, hänen silmäteränsä, hänen lemmittynsä. Hän rakasti ajatella itseään sen kunniakkaana isänä, sen päänä, – mutta hänen rakkautensa oli epäitsekkäs: lapsen menestys oli tuhat kertaa tärkeämpi kuin hänen oma asemansa ja kunniansa; hän oli aina valmis jättämään paikkansa arvokkaammalle ja kyvykkäämmälle. Yksi vaatimus oli hänellä kuitenkin järkähtämätön: Teosofisen Seuran perustuslakia ei saanut muuttaa, ei saanut hämmentää eikä hävittää sen puolueettomuutta, sen suvaitsevaisuutta, sen totuuden etsintää. Perustajapresidentin seuraajan tuli hänenkin pitää pyhänä T. S:n konstitutsiossa ilmaistua ihannetta.

Niinpä eversti Olcott pelkäsi vaikutuksia ja virtauksia esoteeriselta taholta. Hänen mielestään Teosofisen Seuran fyysillinen ja eksoteerinen organisatiosi oli perustuslaissaan saanut siksi viisaan, sisältörikkaan ja kauaskantavan pohjarakenteen, ettei siinä kaivattu mitään muka henkevämpiä muotoja. Olihan T. S. keskellä rikkirevittyä, puolueihin ja lahkoihin jakautunutta maailmaa yleisen inhimillisen veljeyden ydin ja tyyssija, joka totuuden ja veljesrakkauden hulmuavaa lippua kantaen kohosi korkealle yli rotujen, uskontojen, kansallisuuksien ja yhteiskuntaluokkien eroavaisuuksien.

Eversti Olcott oli Mrs. Besantin presidenttikandidatuuria vastaan. »Mrs. Besant on esoteristi, hän on esoteerisen koulun ulkonainen pää. Hänen johtamanaan Teosofinen Seura helposti voisi joutua psyykkisten virtausten valtaan. Ja semmoisesta kohtalosta Seuraa on varjeltava.» Vasta viimeisellä tautivuoteellaan, kun Mestari itse – kuten eversti uskoi – ilmestyi hänen huoneeseensa, muutti hän mielensä ja nimitti Mrs. Besantin seuraajakseen.

*

Mutta, kuten sanottu: mitä vanha eversti nyt ajattelisi?

Sen sijaan, että Teosofinen Seura olisi pysynyt puolueettomana, se maailmansodan aikana asettui liittolaisten puolelle keskusvaltoja vastaan. Sen sijaan, että se olisi pysynyt uskontojen yläpuolella, niistä riippumattomana, se vuodesta 1911 lähtien on erikoisesti suosinut n. s. Idän Tähteä, joka odottaa uuden »maailmanuskonnon» perustajan tuloa lähiaikoina (»maailman uskonnoiksi» on tieteellisissä piireissä aina nimitetty sekä kristinuskoa että buddhanoppia); ja viime aikoina se on viitannut siihen, että tämä uusi maailmanuskonto arvatenkin tulee olemaan n. s. »vapaamielinen katolinen kirkko», koska tulevan maailmanopettajan apostolit, hänen lähimmät opetuslapsensa, rientävät vihkiytymään mainitun katolisen kirkon papeiksi ja piispoiksi ja, kuten yksi apostoleista, Mr. Arundale sanoi: »pukeutumaan Herra Kristuksen univormuun», toisin sanoen, koko lailla rumaan, pitkään pappishameeseen. Ja vihdoin sen sijaan, että Teosofinen Seura olisi uskollisesti säilyttänyt totuutta etsivän luonteensa, sen kansalliset osastot äsken (Canadian T. S:aa lukuunottamatta) liittyivät niin sanottuun »Maailman Uskontoon», jonka ainoa fyysillinen edustaja on sen pöytäkirjuri piispa G. Arundale, allekirjoittamalla tri Besantin ja Mr. Jinarajadasan, T. S:n presidentin ja varapresidentin laatiman uskontunnuksen, mikä teko itsessään – oli uskontunnustus kuinka ylevä tahansa – soti T. S:n perustuslakia vastaan.

Saattaa pitää melkoisen varmana, että jos T. S:n perustajapresidentti H. S. Olcott olisi elänyt, hän ei olisi suostunut yhteenkään yllämainituista teoista. Tietysti Teosofisen Seuran jäsenet eivät ole aktiivisesti syyvät asioihin; he ovat ainoastaan lojaalisesti seuranneet mukana, mihin Pääneuvosto ja kansalliset hallitukset ovat johtaneet. Huomioonotettava seikka kuitenkin on, että T. S:n vanhat, teosofiseen maailmankatsomukseen syvemmin perehtyneet jäsenet ovat vuosien vieressä miltei kauttaaltaan tippuneet seurasta pois; paikoilleen ovat jääneet ainoastaan johtavat henkilöt ja suuret, alati vaihtuvat joukot uusia – teosofisesti katsoen usein kypsymättömiä – kannattajia. Niinpä T. S:n

jäsenten lukumäärä ei ole viimeisenä viitenä à kuutena vuotena ollenkaan kasvanut, vaikka uusia jäseniä on liittynyt seuraan keskimäärin kuusi tuhatta vuodessa.

*

Ja kuitenkin, asialla on toinenkin puoli. Olen vanha teosofinen työntekijä, olen rakastanut Teosofista Seuraa ja ennenkaikkea sen suurta sanomaa, enkä koskaan ole yksipuolisesti tai ahdasmielisesti kannattanut eversti Olcottin käsitystä T. S:sta, vaikkakin aina olen pitänyt luonnollisena, että seuran puolueeton, suvaitsevainen ja totuutta etsivä konstitutsioni juuri oli teosofista viisautta käytännössä. Olen nimittäin myös – ja voin lisätä: vuosi vuodelta selvemmin – ymmärtänyt, että Teosofisen Seuran sisäinen – siis ainakin sen esoteeristen jäsenten – tehtävä oli madame Blavatskyn henkistä valistustyötä kannattaen ja jatkaen olla Valkoisen Veljeskunnan palvelijana ja (puutteellisena) edustajana maailmassa. Ymmärrän hyvin Mestari M:n sanat eräässä kirjeessä H. S. Olcottille: »hävitköön mieluummin koko T. S. kuin että se osoittaisi kiittämättömyyttä H. P. Blavatskylle.» Ja ymmärrän, että H. P. Blavatsky monta kertaa ja eri sanoilla ilmitoi sen tärkeän tosiseikan, että jollei T. S. pitänyt kiinni alkuperäisestä ohjelmastaan ja pysynyt Viisauden Mestarein puhetorvena, jäisi se paljaaksi filantrooppiseksi seuraksi, jommoisia maailmassa ennestäänkin oli yllin kyllin. Ja kun T. S. näytti sujuvan pois raiteiltaan, perusti H. P. B. n. s. Esoteerisen osaston 1888, jonka jäseniä hän itse tahtoi kasvattaa teosofiaa ja T. S:n tehtävää syvemmin käsittämään.

Tunnustettava on, että Mrs. Besant on pitkin matkaa teroittanut tätä esoteerista näkökantaa. Viimeksi viime jouluna, kun hän yhdessä varapresidentin kanssa julkaisi manifestinsa »Maailman Uskonnosta», kehoittaen Teosofisen Seuran kansallisia osastoja siihen liittymään, hän nimenomaan puhui juuri T. S:n esoteerisesta tehtävästä Mestarein äänenkannattajana. Häntä ei siis saata syyttää siitä, että hän olisi tämän puolen asiasta unohtanut; pikemmin häntä – varsinkin H. S. Olcottin silmillä katsoen – voidaan moittia siitä, että hän liiaksi painostaen T. S:n esoteerista luonnetta on unohtanut, että seuralla sinään oli kaunis inhimillinen tehtävä veljesliittona, joka ei kysynyt kenenkään uskoa, vaan tunnusti kaikki etsivät sielut veljiksi rakkauden valtakunnassa.

Näin ollen saatamme kuitenkin kysyä: missä sitten on vika? Eikö Mrs. Besant itse asiassa ole oikeassa? Eikö hän vuosi vuodelta ole kulettanut Teosofista Seuraa kohti sitä ihannetta, joka sen alkuperäiseksi päämääräksi asetettiin? Eikö hän ole vienyt seuraa lähemmäksi Mestareita?

*

En tahtois olla millään tavalla ahdasmielinen. En tunne sydämessäni enää mitään katkeruutta siitä, että T. S:n kannalta olen näennäisesti ja tahtomattani luopio. Mestarein asia, teosofian sanoma, T. S:n alkuperäinen tehtävä on minulle yhtä kallis kuin se aina on ollut, enkä koskaan ole pitänyt Ruusu-Ristiä muuna kuin teosofisen liikkeen haarautumana, joka palvelee juuri teosofista asiaa. Mutta kuitenkin – ei ainoastaan kohtalo vaan myös – omatuntoni on pakottanut minut asettumaan kuin eri leiriin T. S:n nykyisen johdon suhteen; ja miksikä? Siitä yksinkertaisesta syystä, että näen suunnattoman eron T. S:n alkuperäisen ohjelman, H. P. B:n Mestarein sille antamien suuntaviivojen, ja sen nykyisten menettelytapojen ja opetusten välillä.

Madame Blavatskyn aikana H. S. Olcottin sittemmin niin pelkäämät »psykkiset vaikutukset ja virtaukset» kyllä yhtämittaa näyttelivät osaansa T. S:n jokapäiväisissä tapahtumissa: yhteys näkymättömän salatieteellisen maailman kanssa oli ehjä ja rikkomaton. Luonnontieteellisesti käsittämättömiä asioita tapahtui vähä väliä, kirjeitä saapui useilta Mestareilta, monet tapasivat Mestareita fyysillisesti, toisille he ilmestyivät astraaliruumiissaan j. n. e. Madame Blavatsky oli valtavan psykkisen pyörteen keskuksena ja kaikki, jotka joutuivat hänen läheisyyteensä, viskattiin samalla kovaan sisäiseen kouluun, jossa ennen pitkää oppivat tuntemaan itsensä ja tekemään valinnan oman itsekkyytensä ja totuuden palvelemisen välillä.

Mutta eräs seikka oli Madame Blavatskyn aikana silmiinpistävä. Kuinka sanoisin? Salaperäisten ilmiöiden yliaistillinen luonne oli aina jotenkuten todistettavissa, – ne antautuivat itse ikäänkuin alttiiksi tutkimuksille ja tarkastuksille ja kutsuivat puolelleen epäilijöitä ja kieltäjiä, ne suoritettiin oikkujen ja päähänpistojen tapaan, ilman teatterimaisia juhlamenoja. Tietysti ilmestyi epäilijöitä ja sadattelijointa, mutta nämä olivat niin täynnä kiukkua ja pyhää vihaa, niin täynnä pikkumaista häijyyttä ja voimatonta kostonhalua, että puolueettoman jälkimaailman silmissä madame Blavatsky ehdottomasti jää voiton puolelle ja vihamiehiltäänkin ansaitsee tunnustuksen »XIX:nen vuosisadan sfinksi». Samaten kaikki mitä madame Blavatsky teosofiana opetti, oli tavalla tai toisella todistettavissa. Hän ei esittänyt mitään »omaa»; hän sanoi: »minun oppini ei ole minun, vaan sen joka minut lähetti.» Hän opetti sitä, mitä hän Mestarein pyhässä Looshissa oli oppinut, sitä, mitä hänet oli käsketty maailmalle antamaan. Hänen teosofiansa sisälsi täten »katkelmia ikivanhasta viisaudesta, siitä totuuden tiedosta, jota tuhannet adeptit vuosituhansien vieressä olivat koonneet ja keränneet, tarkistaneet ja todentaneet». Nämä katkelmat olivat täten todistettavissa – ainakin historiallisesti vanhoista muistomerkeistä ja kirjoituksista, vanhoista taruista ja traditsioneista. Jos hänen oppinsa herättivät materialistisen ja dogmaattisen maailman vastustusta, oli tämä vastustus enemmän hetkellinen kuin pysyvä; vuosi vuodelta ovat tieteelliset löydöt ja havainnot osoittaneet, että madame Blavatsky oli väitteissään oikeassa.

Kuinka asian laita on nykyään? Sanoin jo edellä, että mielestäni ero on suunnaton. Yliaistillisia ilmiöitä ei enää tapahtune; jos sattuu jokin – niinkuin Krishnamurtin inspiroidut sanat viime jouluna – on se pikemmin mediumistista kuin maagillista laatua; niinkään jos jokin kirjeellinen sanoma joskus on saapunut Mestareilta, on senkin syntyhistoria tarkemmin tutkittuna ollut mediumistinen. Mediumistisia ilmiöitä tapahtuu paljon maailmassa, ja jollei teosofisten sanomien sisäinen arvo kohoa huomattavasti yläpuolelle spiritististen ilmoitusten keskitasoa, eivät T. S:n nykyiset Mestarit ollenkaan eroa spiritististen istuntojen johtavista hengistä. Jos taas kysymme, mitä nuo viimeiset mestarikirjeet ovat ilmoittaneet ja opettaneet, kiintyy huomiomme heti pariin kohtaan. Eräässä mestarikirjeessä v:lta 1917 kehoitettiin Mrs. Besantia ja Teosofista Seuraa erikoisesti suosimaan Idän Tähtien liikettä ja vapaamielistä katolista kirkkoa, joista edellinen oli saanut alkunsa teosofiselta taholta, molempien pätevyyden perustuessa Mr. Leadbeaterin selvänäköisiin tutkimuksiin. Samaten »vanhemman veljen» kirjeessä v:lta 1925 teroitetaan Teosofisen Seuran jäsenille, mikä arvaamaton etu heille koituu siitä, että ovat tilaisuudessa seuraamaan kahta niin suurta johtajaa kuin ovat Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater.

Eihän semmoisestakaan neuvosta olisi mitään sanottavaa, enkä puolestani tahtoisi häiritä kenenkään autuaallisia unennäköjä. Päinvastoin omassakin luonteessani on suuri taipumus uskoon ja luottamukseen; ja mitä ihmiselämästä, saatikka ihmiselämän onnesta, tulisikaan ilman näitä kallisarvoisia hyveitä?

Kuitenkin soisin koko sydämeistäni – ja järkeni ehdottomasti vaatisi – että ne opit ja opetukset, joita Idän Tähti ja vapaa katolinen kirkko antavat, perustuisivat totuuteen, eikä vain selvänäköisiin tutkimuksiin tai Mestarein ilmoituksiin. Sillä mitä arvoa on opetuksilla, jotka eivät ole tosia? Kannattaako niille uhrata uskonsa ja luottamuksensa? Mestarein opit ja heidän selvänäköisten tutkimustensa tulokset, joita madame Blavatsky ilmoitti maailmalle, olivat aina siinä suhteessa merkillisiä, että pitivät yhtä luonnon tosiasian ja historiallisten tietojen kanssa. Ne tietysti ilmoittivat asioita, joista ei vielä silloin ollut luonnontieteellistä varmuutta, ja madame Blavatsky sanoikin, että vasta XX:s vuosisata todistaisi keksinnöillään ja löydöillään Salaisen Opin opetusten totuuden. Mutta ne eivät olleet ristiriidassa esim. tunnettujen historiallisten tosiseikkojen kanssa. Jos madame Blavatsky esim. Mestareinsa auktoriteettiin nojaten olisi väittänyt »salatieteellisenä totuutena», että Napoleon I ei ollut koskaan elänyt, olisi maailma syystä kääntänyt selkensä hänen hullutteluilleen.

Tässä suhteessa yhtä kaikki Idän Tähtien ja katolisen kirkon opetukset pahasti ontuvat. Lukijani tietävät, mille jyrkälle kannalle minun on täytyntä asiassa asettua. Kirjassani »Christosophia» olen perustellut niitä syitä, joiden nojalla täytyy arvostella vääriksi Idän Tähtien ja katolisen kirkon Kristusoppeja. Idän Tähti sanoo: »minun Kristukseni, jonka tuloa näinä päivinä odotan, on sama Kristus, joka vaikutti Jeesus Natsarealaisessa, ja Jeesus Natsarealainen syntyi 105 vuotta ennen

kristillistä ajanlaskua.» Vapaamielinen katolinen kirkko opettaa: »minun Kristukseni on sama kuin kristikunnan Kristus, joka kuoli Pontius Pilatuksen ollessa maaherrana ja jonka apostoleista Pietari, Johannes ja Paavali ovat suurimmat ja tunnetuimmat; minun Kristukseni on myös sama kuin Idän Tähtien Kristus, joka pian Krishnamurtin ruumiissa ilmestyy maailmaan ja joka Jeesuksessa vaikutti 105 v. ennen Kr.» Mutta kuinka nämä väitteet voisivat olla tosia? Historian tuomion edessä ne ovat vääriä. Pontius Pilatus ja Paavali kuuluvat molemmat tunnettuun historiaan. Molemmat elivät kristillisellä ajanlaskulla. Jos siis Jeesus Kristus olisi syntynyt 105 vuotta e.Kr., olisi hän ollut noin 133 vuotta kuollessaan ristinpuulla. Alkoiko hän siis julkisen saarnatoimensa vasta 130 vuoden iässä, vai kestäkö tämä toiminta 103 vuotta eikä 3? Ja kun Paavali käännyttyään tapasi Pietarin Jerusalemissa, oli tämä Jeesuksen opetuslapsi, joka oli Jeesusta vanhempi, ainakin 150 vuoden todella kunniakkaassa iässä!

En osaa muuta ajatella, kuin että Teosofisessa Seurassa, kun kerran poikettiin Mestarein ja H. P. Blavatskyn alkuperäisistä opetuksista ja ruvettiin ylen paljon luottamaan omiin selvänäköisiin tutkimuksiin, on kompastuttu tiellä ja sekoitettu yhteen asioita, jotka omalla tavallaan ja kukin tahollaan ovat tosia, mutta päällytysten ladottuina antavat irvikuvan totuudesta.

Nämä seikat johtuivat mieleeni enkä osannut olla niistä kirjoittamatta, kun luin, että Hollannissa Ommenissa on tänä kesänä taas pidetty suurenmoinen Idän Tähtien kokous.

*

Selaillessani vanhoja *Theosophist*-lehden numeroita tapasin hämmästykseni seuraavat sanat, jotka eversti Olcott lausui v. 1895 eräässä pitkässä Judge-asian aiheuttamassa kirjeessä Pääneuvostolle ja eri maiden ylisihteereille: . . . »On toisiakin muutoksia (nim. Sääntöihin), joita epäilemättä olisi hyvä tehdä: olisi esim. hyvä poistaa käsitys, että *maantieteelliset rajat muodostavat T. S:n osaston* . . . Kuitenkin on väärin luulla, että perustuslakia pitäisi muuttaa, ennenkuin nykyään voitaisiin perustaa autonomisia osastoja . . . Nykyisilläkin valtuuksillani minä voin, jos katsoisin tarpeelliseksi, *luoda uuden, tai vaikkapa tusinan uusia osastoja minkä tahansa nykyään voimassa olevan osaston alueella* . . . kunhan vain seitsemän laillista looshia sen minulta pyytäisi . . .»

Olen alleviivannut hämmästyttävät kohdat, sillä kun v. 1912 ehdotin Steiner-asian yhteydessä, että osastoja ei katsottaisi maantieteellisiksi, vaan että T. S:n jäsen saisi kuulua omaan valitsemaansa osastoon, jolloin mitään Steiner-eroa ei olisi tarvinnut tapahtua, selitti Mrs. Besant presidenttinä Pääneuvoston nimessä, että osastot oli säilytettävä maantieteellisinä, niinkuin eversti Olcottin ajoista lähtien oli tapa ja että turha oli muuttaa vanhoja hyviä sääntöjä. Kun taas v. 1920 pyysimme Suomessa, että meiltä saisi olla kaksi autonomista osastoa, vastasi Mrs. Besant, että kaksi liittoa saattoi ajatella, mutta ei missään tapauksessa kaksi osastoa eri ylisihteereineen.

Ja kuitenkin olisi molemmilla kerroilla tarvittu vain pikkuisen veljellistä ja hyvää tahtoa johdon puolelta – sen sijaan, että riiputtiin kiinni kuolleissa pykälissä, joita elävät ihmiset voivat muuttaa, kuten perustajapresidentti itse huomautti, – jotta mitään Steiner-eroa, enemmän kuin Ruusu-Risti-eroakaan olisi tarvittu! Nämä seikat kuuluvat Teosofisen Seuran huonon karman luomiseen.

*

Ruusu-Ristin vuosikokouksesta helluntaina on eri kirjoitus tässä numerossa, joten minun ei tarvitse siinä viivähtää. Juhannuksen aikana herätettiin uuteen eloon teosofinen toimintamuoto, joka seitsemän vuotta oli maannut pralajassa, kun nimittäin pidettiin kesäkurssit Kanneljärvellä, niinkuin toisessa paikassa lehdesämme kerrotaan. Nämä kurssit tuntuivat osanottajissa, joita oli 50, herättävän siksi paljon mielenkiintoa ja vaikuttivat minuunkin personallisesti niin mieltävirkeästi, että yhden arkaillematta siihen yleiseen toivomukseen, että tällaisia tilaisuuksia jatkuvasti ja säännöllisesti uudistuisi. Antavathan ne meille käsityksen ja aavistuksen siitä, mitä todellinen Ruusu-Risti-opisto

voisi olla, ja ovathan ne sen ensimmäisiä toteutumismuotoja. Ovathan ne myös pienoiskoossa sitä tietäjäkoulua, jota mysterio-opisto aina on ja jossa jotkut sielut löytävät itsensä ja elämäntehtävänsä kansansa profeettoina.

Heinäkuun aikana olen – monen ystävänkin kehotuksesta – levännyt suuremmista töistä. Oli vähän puhetta siitä, että olisin käynyt ulkomailla, mutta tuuma raukesi, kun huomasin, että läsnäoloni eräissä paikoissa kontinentilla on tärkeämpi ensi vuonna.

Tänä kesänä olen muuten ottanut askeleen, josta toivon olevan suurta hyötyä asiallemme ja josta vuosikokouksessa ohimennen oli puhetta. Siitä saakka kun Mystica perustettiin, olemme me toimintahenkilöt Helsingissä suunnitelleet yhteistä suurempaa kustannusliikettä, johon monet pienemmät vähitellen uppoaisivat. Ensimmäinen askel tähän suuntaan otettiin kuten sanottu tänä kesänä, kun Ruusu-Ristin pieni, mutta pirteä kustannushomma liitettiin Mysticaan. Mystica siis nyt omistaa kaikki kirjamme ja on ottanut päällensä kaikki velat, jotka tähän saakka ovat olleet minun nimessäni, vapauttaen minut täten melkoisesta taloudellisesta vastuusta. Muuta muutosta ei tapahdu. Sama luottamus ja palveluhalu, jota tähän mennessä on osoitettu minua kohtaan, toivottavasti jatkuu, kohdistuen nyt Mysticaan. Liikkeen menestys riippuu yhtä paljon kuin ennenkin meidän kaikkien hartioillamme. Asiamiesliitot ja ostajien renkaat toimivat kuten tähänkin saakka. Edistätte työtämme ja asiaamme, autatte minua yhtä paljon kuin ennenkin, jos vast'edes toimitte kaikella innolla Mystican hyväksi.

Minä pidän luonani pienen kirjavaraston ja Ruusu-Ristin toimitus välittää siten yhä edelleen kirjoja käteisostajille (tai postietuannilla), ja Amerikassa asuvista *ostajien renkaan* jäsenistä pidän toistaiseksi itse huolta ja toimitan heille kirjat, minkä seikan pyydän heidän ottamaan huomionsa.

Niin toivotan siis kaikkea menestystä Mysticalle sen suuressa ja siunauksellisessa työssä.

*

Ruusu-Ristin ystävä, joka silloin tällöin on muistanut lehteämme kirjoituksillaan, astrologi herra Nap. Hultin, kirjoitti minulle äsken kirjeen, josta suomennan tähän seuraavaan otteen:

»Kuta enemmän tutkin astrologiaa, sitä paremmin ymmärrän, että kaikki – koko elämä – on paljasta lakia. Paljasta lakia, kylmää, kovaa lakia! Syntymähoroskooppi osoittaa, mikä läksy sielun on opittava tässä elämässä. Vähäinen, vapaa tahto oman kohtalonsa ohjaamisessa suhtautuu horoskoopin määräämään läksyyn – karmaan – melkein niinkuin 1 à 2 suhtautuu 9 à 8. Ainoastaan poikkeustapauksissa on suhde hieman suotuisampi, ehkä niinkuin 2 ½ 7 ½:een.

»Koska joka vuoden syntymäpäivästä, kunhan vain on käsillä sen vuoden efemeriidit, voi päättää, mikälaiseksi seuraava vuosi suurin piirtein muodostuu, tuleeko siitä onnellinen vaiko onneton vuosi, – on tämä selvä todistus kaiken elämän lakisiteisyydestä. Kaikki riippuu vaan siitä, osaammeko tulkita näitä lakeja.

»Niinikään sielun kehitysaste käy jokseenkin selväksi horoskoopista. Saturnus näkyy tässä esittävän erittäin tärkeätä osaa, vaikka toisetkin seikat ja tekijät vaikuttavat ratkaisevasti. Ilman »voimakasta» Saturnusta ei kukaan saata olla täysin kehittynyt ja sielultaan hienostunut gentlemanni tai lady. Tähän suuntaan näyttää vielä olevan paljon tutkimista.

»Uskon, että syksyllä saamme vaikeita aikoja (huonon vuosisadon ja todennäköisesti suuria lakkoja tai työläislevottomuuksia). Olen tehnyt voitavani, jotta hallitus ostaisi suuria määriä viljaa, mutta joka taholla olen kohdannut vastustusta ja tylyyttä. Anomus asiassa jätettiin valtiopäivillekin, mutta sai aika läksytyksen – sängen paljon Tannerinkin puolelta. (*Quem deus perdere vult, dementat.*) Jos ken, olisivat juuri kansanjoukot hyötäneet viljan ostopista! Presidentillekin olen kirjoittanut. Aloitin rynnistykseni jo ennen joulua 1925. Kirjoitin artikkelin Hufvudstadsbladetia varten, mutta sitä ei julkaistu. Mitä siis tehdä?

»Kun puhuu astrologiasta, on ihmisillä heti se käsitys, että astrologia on paljasta haaveilua tai humbugia . . .

»Monta, monta vuotta täytyy tutkia ja paljon käytäntöä täytyy olla, ennenkuin ehtii syventyä asioihin.»

*

En osaa vielä varmasti määrätä, koska luentokausi Helsingissä alkaa; aikaisimmin se tapahtuu syyskuun 12 p:nä, mutta mahdollisesti myöhemmin. Sanomalehdissä siitä tarkemmin ilmoitetaan. Looshityö tuskin alkaneen ennenkuin lokakuun 11 p:nä.

(Ruusu-Risti 1926 Elokuu N:o 6, s. 161-172)